

Sygn. akt I ACz 571/12

POSTANOWIENIE

Dnia 24 sierpnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym

Przewodniczący:	SSA Anna Gawelko (spr.)
Sędziowie:	SA Grażyna Demko
	SA Kazimierz Rusin

po rozpoznaniu w dniu 24 sierpnia 2012 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **A. L.**

przeciwko **Przychodni (...) – Lekarze – (...), C., M.-G., G.-G., J., S.- M., Ś., Ś., T. - Sp. Partnerska w K.**

o zapłatę

na skutek zażalenia powódki

na postanowienie Sądu Okręgowego w Krośnie Wydział I Cywilny z dnia 6 czerwca 2012 r., sygn. akt I C 413/10

p o s t a n a w i a:

u c h y l i ć zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Krośnie odrzucił zażalenie powódki na postanowienie tego Sądu z dnia 11 kwietnia 2012 r.

W uzasadnieniu Sąd Okręgowy wyjaśnił, że pełnomocnik powódki będący adwokatem nie uiścił opłaty od zażalenia, która w tym wypadku jest opłatą stałą, w związku z czym wniesione zażalenie podlegało odrzuceniu, na podstawie art. 130² § 3 k.p.c. w brzmieniu sprzed nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. nr 234, poz. 1571), mającym zdaniem Sądu Okręgowego zastosowanie w tej sprawie na podstawie art. 8 ust. 1 tej ustawy.

Żaląc się na powyższe postanowienie pełnomocnik powódki domagał się jego uchylenia twierdząc, że wskazany przez Sąd Okręgowy przepis art. 130² § 3 k.p.c. został uchylony i nie ma zastosowania w niniejszej sprawie, której przedmiotem jest zwrot opłaty sądowej, a postępowanie w tej sprawie zostało wszczęte po dniu wejścia w życie w/w ustawy nowelizującej k.p.c. Zdaniem skarżącej pod pojęciem „postępowanie” użytym w art. 8 ust. 1 ustawy nowelizacyjnej należy rozumieć postępowanie do czasu jego prawomocnego zakończenia. Z kolei wniosek powódki o zwrot opłaty od zażalenia został złożony po prawomocnym zakończeniu sprawy z powództwa powódki przeciwko pozwanej spółce i należało go potraktować jako wszczęcie odrębnego postępowania – postępowania o zwrot opłaty.

W tej sytuacji ewentualne odrzucenie zażalenia zgodnie z art. 130 § 1 k.p.c. powinno być poprzedzone uprzednim wezwaniem powódki do uiszczenia należnej opłaty.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Przepis art. 130² § 3 k.p.c. stanowiący, że sąd odrzuca bez wezwania o uiszczenie opłaty, między innymi zażalenie podlegające opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu zaskarżenia, wniesione przez adwokata lub radcę prawnego, stracił moc z dniem 1 lipca 2009 r. w wyniku wejścia w życie przepisów ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. nr 234, poz. 1571). Zgodnie z art. 8 ust. 1 tej ustawy, stanowiącym przepis przejściowy, przepisy ustawy nowelizacyjnej stosuje się do postępowań wszczętych po dniu jej wejścia w życie, co oznacza, że do postępowań wszczętych przed tą datą, stosuje się przepisy w brzmieniu sprzed nowelizacji.

Oceniając trafność zaskarżonego rozstrzygnięcia, którym Sąd Okręgowy przy zastosowaniu uchylonego obecnie przepisu art. 130² § 3 k.p.c. odrzucił zażalenie adwokata powódki na postanowienie z dnia 11 kwietnia 2012 r., należy zwrócić uwagę na kilka aspektów.

Po pierwsze, pozew w niniejszej sprawie został wniesiony do Sądu Okręgowego w Krośnie w dniu 30 września 2004 r., a więc przed wejściem w życie ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wprowadzającej do kodeksu postępowania cywilnego art. 130² § 3 k.p.c., tj. przed 2 marca 2006 r. Przepis art. 149 ust. 1 tej ustawy stanowi, że w sprawach wszczętych przed dniem jej wejścia w życie stosuje się, do czasu zakończenia postępowania w danej instancji, dotychczasowe przepisy o kosztach. W niniejszej sprawie postępowanie w pierwszej instancji zakończyło się wydaniem wyroku w dniu 27 kwietnia 2011 r. Wniesienie zaś apelacji przez powódkę zainicjowało postępowanie drugoinstancyjne, co do którego należy już, w związku z treścią art. 149 ust. 1 ustawy o kosztach, stosować nowe zasady obowiązujące od dnia 01.07.2009 r.

Art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, uchylającej z dniem 1 lipca 2009 r. art. 130² § 3 k.p.c., stanowi iż przepisy tej ustawy stosuje się do postępowań wszczętych po dniu jej wejścia w życie. W rozumieniu tego przepisu postępowanie odwoławcze nie jest postępowaniem wszczętym po dniu jej wejścia w życie. Jednak ewentualna kolizja tego przepisu z przepisem art. 149 ust. 1 ustawy o kosztach nie może prowadzić do zastosowania rozwiązania mniej korzystnego dla strony.

Po za tym kwestia odnośnie tego, co należy rozumieć pod pojęciem "postępowanie wszczęte" przed wejściem w życie ustawy nowelizacyjnej w rozumieniu art. 8 ust. 1 ustawy była przedmiotem rozbieżności w orzecznictwie sądowym, przede wszystkim na tle charakteru skargi kasacyjnej i tego czy jej wniesienie jest wszczęciem nowego postępowania, czy też kontynuacją dotychczasowego postępowania, w którym zostało wydane zaskarżone prawomocne orzeczenie. Ostatecznie kwestię tą rozstrzygnął Sąd Najwyższy w uchwale 7 sędziów z dnia 15 czerwca 2010 r. II UZP 4/10 (OSNP 2011, nr 3-4, poz. 38), której nadał moc zasady prawnej. Sąd Najwyższy odwołując się do charakteru postępowania kasacyjnego, wszczynanego już po uprawomocnieniu się wyroku stwierdził, że postępowanie wywołane wniesieniem skargi kasacyjnej jest postępowaniem nowym, odrębnym od postępowania toczącego się w sprawie, w której zapadło zaskarżone skargą kasacyjną orzeczenie sądu drugiej instancji, a zatem wniesienie skargi kasacyjnej stanowi wszczęcie nowego postępowania w rozumieniu art. 8 ust. 1 ustawy nowelizacyjnej. Z uzasadnienia tej uchwały, jak i kolejnych orzeczeń Sądu Najwyższego (zob. postanowienie z dnia 15 grudnia 2011 r., II CZ 130/11, LEX nr 1147754) wynika, że pogląd ten należy odnieść do każdego nieopłaconego pisma procesowego złożonego w zakończonej prawomocnie sprawie przez adwokata lub radcę prawnego po wejściu w życie ustawy nowelizacyjnej z dnia 5 grudnia 2008 r.

W przedmiotowej sprawie postępowanie zakończyło się prawomocnie z dniem wydania wyroku przez Sąd Apelacyjny, tj. 17 listopada 2011 r. Wniosek zaś o zwrot opłaty sądowej od uwzględnionego w postępowaniu odwoławczym zażalenia na zarządzenie o zwrocie pozwu adwokat powódki wniósł w dniu 2 lutego 2012 r., a więc po prawomocnym zakończeniu postępowania.

Nawet więc gdyby przyjąć, że przepis art. 130² § 3 k.p.c. obowiązywał w sprawie do czasu jej prawomocnego zakończenia, to z całą pewnością nie mógł już być zastosowany do wniosku powódki z dnia 2 lutego 2012 r., złożonego w celu realizacji roszczenia o zwrot opłaty sądowej na podstawie art. 80 ust. 1 w zw. z art. 99 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Końcowo należy wskazać, że zajęte przez Sąd Apelacyjny w niniejszej sprawie stanowisko koresponduje z wolą ustawodawcy wyeliminowania przepisu art. 130² § 3 k.p.c. z obrotu prawnego.

Oznacza to, że odrzucenie nieopłaconego zażalenia, wniesionego przez adwokata powódki na postanowienie z dnia 11 kwietnia 2012 r. o oddaleniu jego wniosku o zwrot opłaty, powinno być poprzedzone wezwaniem do właściwego opłacenia zażalenia pod rygorem jego odrzucenia, stosując odpowiednio art. 130 § 1 k.p.c. Dopiero niewykonanie tego zarządzenia uzasadniałoby odrzucenie zażalenia na podstawie art. 370 w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 130 § 1 k.p.c.

Ponieważ zażalenie zostało odrzucone bez uprzedniego wezwania powódki do uiszczenia stosownej opłaty, zażalenie do Sądu Apelacyjnego na postanowienie o odrzuceniu zażalenia należało uznać za uzasadnione, co prowadziło do uchylenia zaskarżonego postanowienia na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

Zarządzenie:

- 1) odpis postanowienia doręczyć pełnomocnikowi powódki adw. L. G. i pełnomocnikowi pozwanego adw. M. W.,
- 2) po nadejściu dowodów doręczenia akta zwrócić Sądowi Okręgowemu w Krośnie.

R., dnia 24 sierpnia 2012 r.

Bk/